

Onderwerp: Inwonersinitiatieven
Datum: 20 mei 2025
Portefeuillehouder: J. Prins
Team: Team Beleid Samenleving
Steller: Chantal Slaap

Wat is de voorgeschiedenis en de concrete aanleiding van de informatie?

‘Voor en Met Diemen. Beleidskader voor participatie’ (vastgesteld door de raad, januari 2022) beschrijft de Diemense visie en ambities op het gebied van participatie. Er wordt onderscheid gemaakt tussen drie kernvormen van participatie. We richten ons in dit geval op kernvorm 1:

“Initiatieven vanuit de gemeenschap, waarbij de gemeente kaders kan stellen of een ondersteunende rol heeft, of onderwerpen waarbij sprake is van coproductie of cocreatie.” (Voor en met Diemen – Beleidskader voor participatie, p.3).

In ditzelfde beleidskader is het voornemen opgenomen om te gaan werken met een initiatievencoördinator. Iemand die zich toelegt op het aanjagen, coördineren en het naar realisatie begeleiden van initiatieven van inwoners. Iets minder dan twee jaar geleden is de initiatievencoördinator aangesteld en zijn er mooie resultaten behaald op het gebied van inwonersinitiatieven. Voorliggend document geeft een samenvatting van deze resultaten, beschrijft de definitie en voorwaarden van inwonersinitiatieven en de huidige stand van zaken.

Ligt aan de informatie een collegebesluit ten grondslag?

Ja, datum: 20 mei 2025.

Samenvatting

Een inwonersinitiatief is een plan van, voor en door inwoners van Diemen. Het gaat hierbij om een plan van inwoners om hun straat of buurt mooier, gezelliger of veiliger te maken. Het eigenaarschap van het initiatief ligt bij de inwoners. De gemeente heeft een faciliterende rol. De initiatievencoördinator is eerste aanspreekpunt en begeleidt de inwoner(s) tijdens het proces.

Voor inwonersinitiatieven hanteren wij de volgende voorwaarden:

- De aanvrager woont in Diemen.
- Het idee wordt uitgevoerd in Diemen.
- Het idee heeft een positief effect op een straat, buurt of wijk.
- De initiatiefnemer werkt zelf mee aan de uitvoering van het idee.
- Het idee is niet voor een of enkele bewoners.
- Het idee is niet commercieel, religieus of politiek van aard.
- Het idee wordt niet alleen gefinancierd door de gemeente. De inwoners dragen zelf ook bij. Dit hoeft niet alleen in de vorm van geld te zijn, maar dat kan ook in tijd en middelen zijn.
- Het idee komt maximaal één keer per jaar in aanmerking voor een financiële bijdrage.

We vragen inwoners ook na te denken over duurzaamheid, het betrekken van kwetsbare inwoners en de toegankelijkheid van het initiatief.

Bij gebrek aan een (online) centrale plek met informatie heeft de initiatievencoördinator de webpagina www.diemen.nl/idee gecreëerd. Hier zijn de voorwaarden en informatie met betrekking tot het proces rond inwonersinitiatieven te lezen. Daarnaast is er ook een digitaal formulier ontwikkeld waarmee inwoners op een laagdrempelige manier een aanvraag kunnen indienen. Een versie van dit formulier

is ook te downloaden om handmatig in te vullen, of af te halen bij de balie in het gemeentehuis voor de minder digitaal vaardige inwoners. Het ingevulde formulier mag hier ook weer worden ingeleverd.

De initiatievencoördinator heeft verschillende gelegenheden benut om de mogelijkheden onder de aandacht te brengen bij inwoners, zoals tijdens de gemeentedag (2023 & 2024), bewoners- en informatieavonden, diverse netwerkevents en tijdens de cursus Politiek Actief. Daarnaast is er een mooi beeldend artikel in Diemen Info verschenen en is er een flyer voor inwoners ontwikkeld met informatie over het proces. Verder is er doorlopend contact met sleutelfiguren binnen diverse organisaties die veel in contact staan met inwoners.

Om een initiatief te realiseren, kunnen inwoners ook voor een financiële bijdrage terecht bij de gemeente. De maximale bijdrage van 750 euro voor een inwonersinitiatief is al lange tijd ongewijzigd. Met het stijgen van de consumenten(prijzen) is een stapsgewijze ophoging van de maximale bijdrage reëel. Met ingang van 1 januari 2026 wordt de maximale bijdrage gelijkgetrokken met het 'kleinste' bedrag dat gehanteerd wordt voor 'Diemen 800' en opgehoogd naar 800 euro.

De meeste initiatieven worden ingediend om onderlinge ontmoeting in de buurt te stimuleren, bijvoorbeeld in straten waar veel nieuwe mensen zijn komen wonen en men elkaar (nog) niet goed kent. Gezamenlijk eten of een barbecue kan onderdeel zijn van het initiatief, maar daarnaast organiseren inwoners allerlei creatieve activiteiten om elkaar (en Diemen) beter te leren kennen, denk aan een quiz, een speeddate of een bakwedstrijd. Ook worden er aanvragen gedaan voor buurtactiviteiten ter gelegenheid van een 'speciale' dag, bijvoorbeeld Koningsdag of burendag. Er worden echter niet alleen initiatieven ingediend ter bevordering van sociale cohesie. Er zijn ook inwoners die activiteiten willen organiseren voor bewustwording op het gebied van groen, veiligheid of mentale gezondheid.

Een mooie ontwikkeling is de aanvraag voor initiatieven die niet een enkele dag beslaan, maar gedurende een heel jaar worden uitgevoerd. Zo maakt een bewonersgroep gebruik van de financiële ondersteuning om de eigen bijdrage van de bewoners laag te houden, zodat meer mensen kunnen deelnemen en er meer activiteiten georganiseerd kunnen worden voor en met elkaar. In sommige gevallen leidt ondersteuning door de gemeente ook tot (verdere) samenwerking tussen inwoners en andere partijen. Een goed voorbeeld hiervan is de kleinschalige wandeling ten behoeve van mentale gezondheid die heeft geleid tot de Blue Monday Run, een samenwerking tussen Stichting Welzijn Diemen en de initiatiefneemster.

Niet alleen de activiteiten zelf, maar ook de organisatie vooraf zorgt voor meer verbinding onderling. Inwoners dragen op verschillende manieren hun steentje bij om het initiatief tot een succes te maken.

De afgelopen jaren is het aantal aanvragen voor inwonersinitiatieven toegenomen. Ter illustratie:

jaartal	Aantal initiatieven
2022	9
2023	11
2024	14
2025 (mei)	15 (8 toegekend, 7 in aanvraag/gesprek)

Van inwoners krijgen wij met grote regelmaat terug dat zij de betrokkenheid van de gemeente - en de ondersteuning van de initiatievencoördinator in het bijzonder - ontzettend waarderen. Het gaat dan niet alleen over de financiële bijdrage, maar ook over het te woord staan, de snelle en makkelijke communicatie, het meedenken, het in contact brengen met anderen (externe partijen of andere medewerkers van de gemeente) en de begeleiding tijdens het gehele proces.

We continueren deze laagdrempelige werkwijze en zetten ons in om meer inwonersinitiatieven te ontsluiten en meer inwoners te bereiken.

Ter inzage in iBabs